

ESTUDO SOBRE O IMPACTO LABORAL DA SEGUNDA ONDA DA PANDEMIA DE COVID-19 NAS PERSOAS TITULADAS DA UVIGO

Setembro-December de 2020

Páxinas: 434
Ano: 2021
ISBN: 978-84-09-35998-1
Depósito legal: VG 716-2021

Complementando a serie de estudos de inserción laboral do antigo alumnado da UVigo durante a crise do Coronavirus, o Observatorio de Persoas Tituladas, co apoio do Consello Social, elaborou entre xullo e setembro de 2021 o presente *Estudo sobre o impacto laboral da segunda onda da pandemia de Covid-19 nas persoas tituladas da UVigo. Setembro-December de 2020*. Previamente, o Observatorio realizara un estudo inicial sobre o impacto durante o grande confinamento da primeira onda (marzo-xuño de 2020).

Desde a súa creación en 2016 polo Consello Social da Universidade de Vigo, o Observatorio de Persoas Tituladas está a desenvolver actividades destinadas a consolidar os vínculos cos antigos estudantes da UVigo a partir do estudo das súas traxectorias profesionais, entre as cales se atopa a realización dun seguimento periódico da poboación titulada, concretada através dos seus estudos de inserción laboral. Na serie de estudos realizados son analizadas as valoracións do antigo alumnado, proporcionando informacións da percepción que teñen sobre a súa experiencia académica adquirida e da súa situación profesional actual.

Esta investigación consistiu nunha Enquisa de Impacto Laboral aplicada a unha mostra representativa de 2.283 antigos estudantes da UVigo cuxo traballo de campo foi realizado entre o 27 de xaneiro e 5 de abril de 2021. O período avaliado decorreu entre o 1 de setembro e o 31 de decembro de 2020, coincidindo coa segunda vaga da pandemia. Para un nivel de confianza de 95%, e $p=q$, o erro real é de $\pm 2,02\%$ para o conxunto da mostra e no suposto de mostraxe aleatoria simple.

A poboación obxecto de estudo está centrada na poboación universitaria titulada en titulacións de 1º (diplomaturas e enxeñarías técnicas) e 2º ciclo (licenciaturas e enxeñarías superiores), graos, mestrados universitarios, estudos de doutoramento e títulos propios, de todas as promocións académicas e independentemente do lugar en que se encontren residindo ou traballando.

Por promocións, a poboación obxecto de estudo está constituída polos titulados/as da Universidade de Vigo desde a súa creación, no curso académico 1989/90, até o curso 2019/20, abranxendo desde as máis antigas até as máis recentes, que acaban de completar os seus estudos no momento da realización da enquisa.

O Informe Definitivo ten unha extensión de 434 páxinas e inclúe múltiples comentarios sobre os resultados obtidos en función de diferentes variábeis de segmentación (xénero, rama académica, tipo de estudos, promoción académica, lugar de residencia/traballo...), incorporando 341 cadros e 138 anexos.

O impacto da crise por Covid-19 é abordado a partir de tres perspectivas:

- Sanitaria: Contaxios no lugar de traballo ou no entorno laboral
- Laboral: Incidencia nas taxas de ocupación e de desemprego
- Modo de Traballo: Medidas organizativas tomadas polas empresas para encarar a pandemia.

O estudo aborda de forma específica a implantación do Teletraballo, incluíndo a súa potencialidade, factores facilitadores, vantaxes, inconvenientes e habitabilidade das vivendas.

1. Impacto sanitario da segunda onda da pandemia

A maioría de titulados/as (55,6%) referiu a existencia dalgún caso de contaxio de Covid-19 no seu ambiente de traballo.

Gráfica nº1: Incidencia sanitaria da pandemia a nivel global e segundo o lugar de traballo

Rama de actividade: Houbo máis incidencia no sector público (72,1%) que na empresa privada (48,3%) e entidades non lucrativas (47,6%).

Sector económico: Afectou máis ao ensino/docencia (77,2%), sanitario/saúde (74,0%), aeroespacial (72,7%); industria química, plástico, vidro e envases (68,4%), téxtil e confección (68,2%) e actividades inmobiliarias (66,7%).

2. Impacto laboral da segunda onda da pandemia

2.1 Situación socio-laboral

A 31 de decembro de 2020 a inmensa maioría (85,4%) seguía no mesmo emprego/actividade que tiña a 1 de setembro. Un 4,5% xa estaba desempregado, ao que se suma os que perderon o emprego. O 2,6% seguía na

mesma situación anterior (estudante, xubilado/pensionista, prepara oposicións,...).

Gráfica nº2: Variación na situación socio-laboral

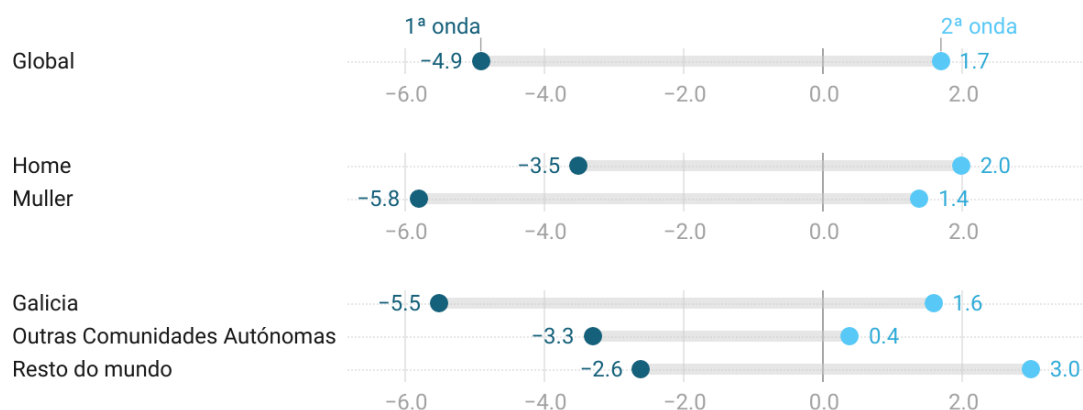
2.2 Taxa de ocupación

A ocupación aumentou o 1,68%, ao pasar do 89,5% en setembro de 2020 ao 91,0% en decembro de 2020.

Xénero: A ocupación dos homes pasou do 91,8% ao 93,6%, cun crecemento superior ao das mulleres (do 88,0% ao 89,2%).

Lugar de residencia: O aumento foi maior no estranxeiro (do 94,4% ao 97,1%) e en Galicia (do 88,5% ao 90,0%) que noutras Comunidades Autónomas (do 94,2% ao 94,7%).

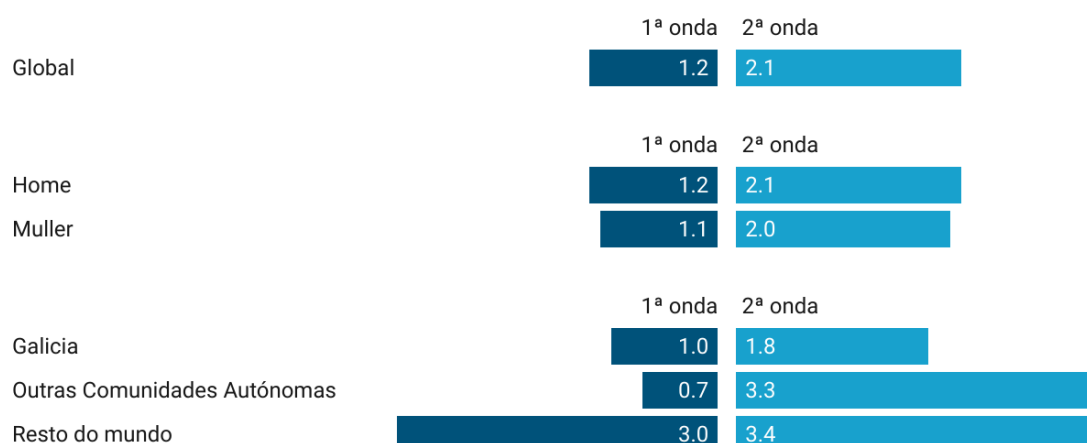
Gráfica nº3: Variación porcentual da taxa de ocupación a nivel global, por xénero e lugar de residencia

2.2.1 Rotación laboral

O 2,1% das persoas tituladas inquiridas mudou de emprego, sen diferenzas por xénero e máis frecuente no estranxeiro e noutras Comunidades Autónomas.

Gráfica nº4: Rotación laboral a nivel global, por xénero e lugar de traballo

Rama de actividade: Houbo máis rotación nas entidades non lucrativas (3,4%) e sector público (3,1%) que na empresa privada (1,8%).

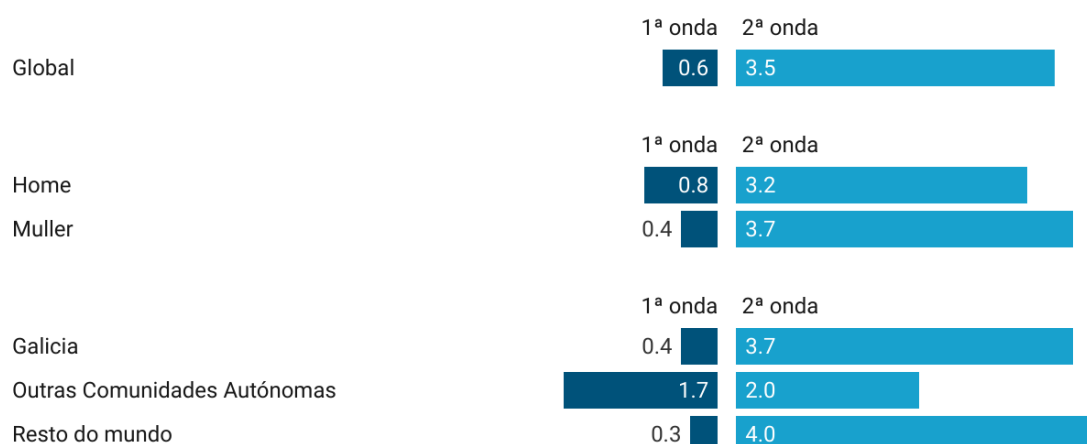
Sector económico: Foi maior en turismo e restauración (6,7%), farmacéutico (6,3%), servizos sociais (5,6%), servizos informáticos (5,4%) e industria química, plástico, vidro e envases (5,0%).

Sector económico do novo emprego: Destaca o ensino/docencia (23,4%), seguido por servizos da administración pública (12,8%), sanitario/saúde (10,6%), banca e seguros, servizos sociais e telecomunicacións (6,4% cada un).

2.2.2 Oportunidades laborais

O 3,5% encontrou emprego entre setembro e decembro de 2020, na súa maioría persoas que procuraban emprego (72,5%), seguido polos que preparaban oposicións (18,8%) e continuaban estudos universitarios (6,3%).

Gráfica nº5: Oportunidades laborais a nivel global, por xénero e lugar de residencia

Sector económico do novo emprego: Destacan o ensino/docencia (40,0%), seguido por investigación (12,5%), servizos da administración pública (11,1%), alimentación/industria alimentar e servizos sociais (5,6% ambos).

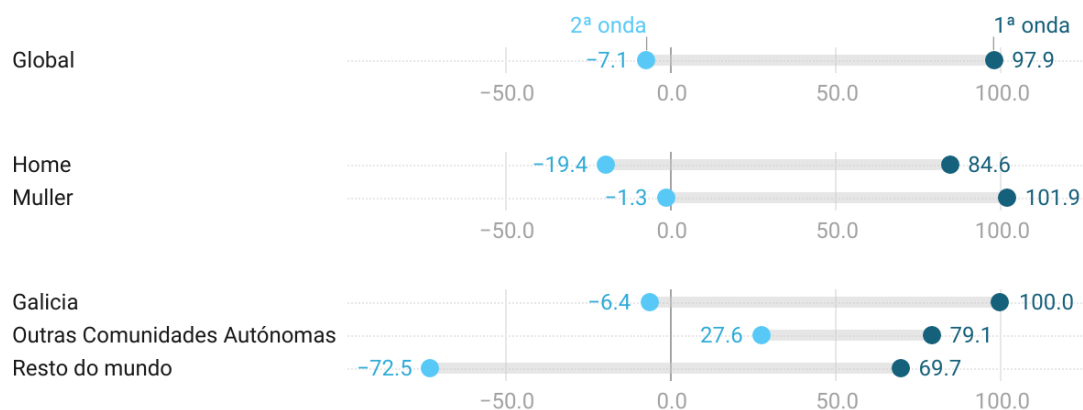
2.3 Taxa de desemprego

A taxa de desemprego diminuíu o 7,14%, pasando dun 7,0% en setembro de 2020 a 6,5% en decembro de 2020.

Xénero: A baixada masculina (do 6,2% ao 5,0%) superou á feminina (do 7,5% ao 7,4%).

Lugar de residencia: Diminuíu no estranxeiro (do 4,0% ao 1,2%) e en Galicia (do 7,8% ao 7,3%), mais aumentou noutras Comunidades Autónomas (do 2,9% ao 3,7%).

Gráfica nº6: Variación porcentual da taxa de desemprego a nivel global, por xénero e lugar de residencia

2.3.1 Destrución de emprego

O 2,0% das persoas tituladas perdeu o emprego entre o 1 de setembro e o 31 de decembro de 2020.

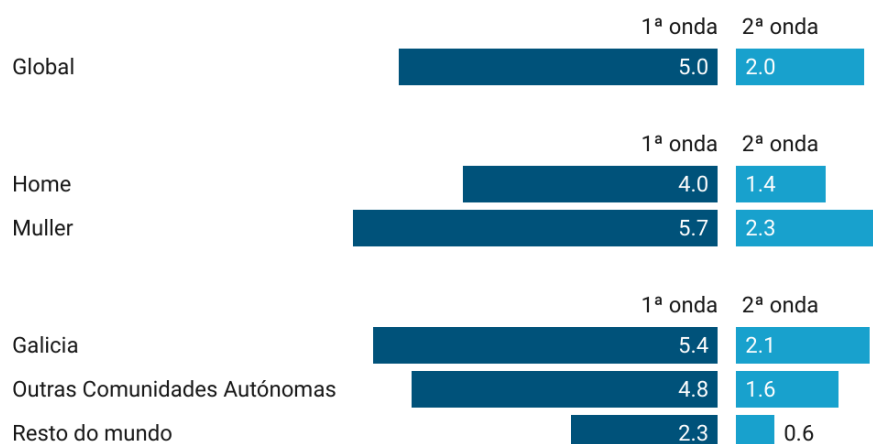
Tipo de contrato: Os bolseiros/as foron os máis prexudicados (6,3%), seguidos por contratos eventuais (2,1%) e indefinidos (0,2%).

Antigüidade: Case a metade (43,9%) era inferior a seis meses, 61,0% inferior a un ano, 75,6% inferior a dous anos e o 85,4% inferior a cinco anos.

Rama de actividade: Houbo máis destrución de emprego nas entidades non lucrativas (2,2%) e empresa privada (2,0%) que no sector público (1,3%).

Sector económico: Afectou mormente a turismo e restauración (13,3%), actividades deportivas (12,5%), papel, gráficas, edición e reprodución (7,7%), automoción (4,1%) e servizos a empresas (3,1%).

Gráfica nº7: Destrucción de emprego a nivel global, por xénero e lugar de traballo

Causas da perda de emprego: A finalización de contrato laboral vixente (67,6%), seguida pola suspensión da actividade profesional (11,8%) e despedimentos (8,8%).

Recuperación do emprego: A maioría (58,6%) confía en recuperalo no curto prazo, sendo maiores as expectativas das mulleres (63,2%) ás dos homes (50,0%).

Retomada da actividade suspendida durante a segunda onda da pandemia: O 80,0% espera retomar a súa actividade ou negocio no curto prazo.

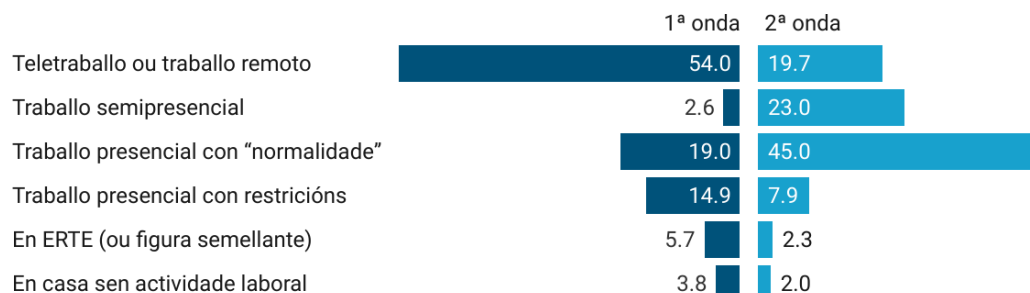
Procura de emprego: A maioría (74,6%) procurou emprego entre setembro e decembro de 2020.

3. Impacto no modo de traballo

3.1 Modalidade de traballo durante a segunda onda da pandemia

A maioría traballou presencialmente (52,9%), 10,1 puntos porcentuais máis que os que teletraballaron de forma parcial (23,0%) ou total (19,7%). Un 2,3% viuse afectado por ERTes (ou figura semellante no estranxeiro) e o 2,0% permaneceu en casa sen traballar.

Gráfica nº8: Modalidade de traballo durante a pandemia

Xénero: Os homes teletraballaron (47,3%) máis que as mulleres (39,5%), as cales traballaron máis presencialmente (55,1%) e estiveron en casa sen actividade laboral (3,0% contra 0,5%).

Lugar de traballo: En Galicia o traballo presencial foi maioritario (59,8%) contra o 20,9% no estranxeiro e 32,3% noutras Comunidades Autónomas. Houbo máis ERTes noutras Comunidades Autónomas (2,7%) que no estranxeiro (1,2%) e en Galicia (1,8%).

Rama de actividade: O teletraballo estivo máis implantado na empresa privada (24,2%) e entidades non lucrativas (23,8%) que no sector público (11,9%), onde foi maioritario o traballo presencial (64,4%). Houbo máis ERTes na empresa privada (2,8%) que nas entidades non lucrativas (1,2%).

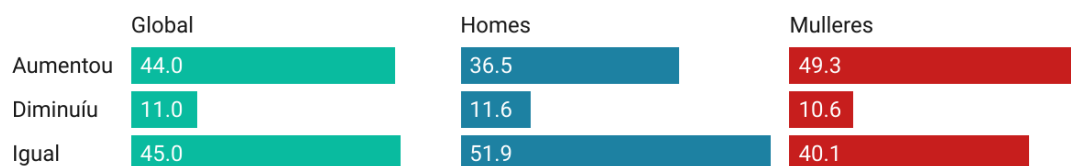
3.2 Experiencia previa en teletraballo

A maioría (76,8%) de titulados/as que teletraballaron total ou parcialmente xa teletraballara antes: o 44,1% durante a primeira onda e o 32,7% antes da aparición da pandemia. O 23,2% teletraballou pola primeira vez durante a segunda onda da pandemia.

3.3 Impacto sobre a carga de traballo

O 44,0% viu aumentada a súa carga de traballo contra un 11,0% que diminuíu, afectando máis ás mulleres (49,3%)

Gráfica nº9: Incidencia da pandemia na carga de traballo a nivel global e por xénero

Lugar de traballo: A carga de traballo aumentou máis en Galicia (46,2%) que no resto do mundo (34,3%) ou outra Comunidade Autónoma (38,9%).

Rama de actividade: Os empregados/as públicos (57,0%) viron máis incrementada a súa carga que nas entidades non lucrativas (35,7%) e na empresa privada (38,7%).

Modalidade de traballo: Experimentaron máis carga de traballo as persoas que traballaron presencial (49,7% con "normalidade" e 44,4% con restricións) e semipresencialmente (44,0%) que as que teletraballaron (34,9%).

4. Implantación do Teletraballo

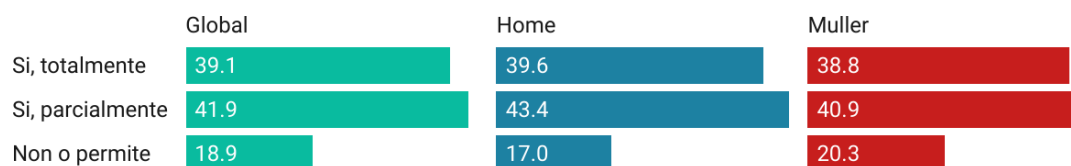
O estudo incluíu unha serie de preguntas¹ destinadas a valorar o Teletraballo, unha das modalidades máis eficaces para evitar os contaxios no ambiente laboral, mais que nen sempre é aplicábel a todos os empregos.

¹ "Los españoles quieren teletrabajar. Encuesta y análisis sobre el teletrabajo en España", de Adriana Scozzafava, Executiva Sénior do IESE Business School (Madrid).

4.1 Posibilidade de teletraballar

A maioría (81,0%) acha que o seu traballo permite teletraballar de forma parcial ou total.

Gráfica nº10: Posibilidade de teletraballar a nivel global e por xénero

Lugar de traballo: Os empregos no estranxeiro e noutras Comunidades Autónomas permiten teletraballar máis ($\pm 90\%$) que en Galicia (79,4%).

Rama de actividade: Existen máis posibilidades de teletraballar en entidades non lucrativas (89,0%) e na empresa privada (84,3%) que no sector público (75,4%).

Sector económico: Permiten teletraballar a totalidade de empregos do sector dos medios de comunicación/audiovisuais e servizos informáticos, ben como na banca e seguros (98,8%), telecomunicacións/IT (98,7%), enxeñaría (98,3%), actividades profesionais (97,5%), consultoría (97,1%), servizos a empresas (96,6%), investigación (93,2%), aeroespacial (90,9%) e enerxía e utilities (90,7%).

4.2 Factores para incrementar o Teletraballo

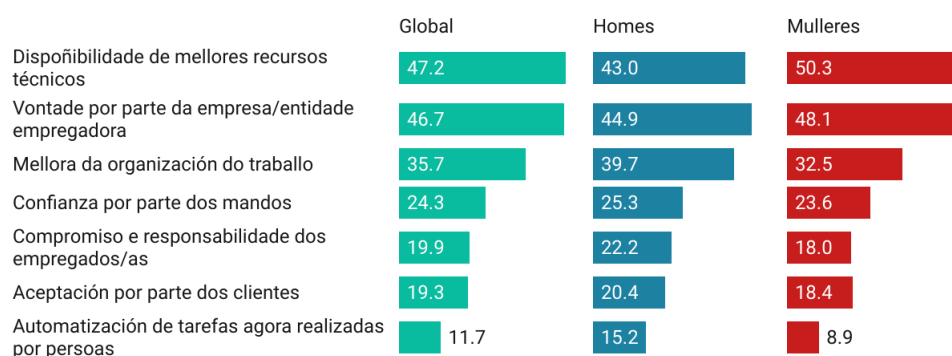
4.2.1 Posibilidade de teletraballar máis se se introducisen mudanzas no posto de traballo

O 38,3% podería teletraballar máis e mellor contra o 41,1%. O 20,6% referiu non estar certo.

4.2.2 Factores propiciatorios do teletraballo

Case a metade afirmou que teletraballarían máis e mellor se contasen con recursos técnicos adecuados e houbose vontade por parte das empresas/entidades.

Gráfica nº11: Factores propiciatorios do Teletraballo a nivel global e por xénero

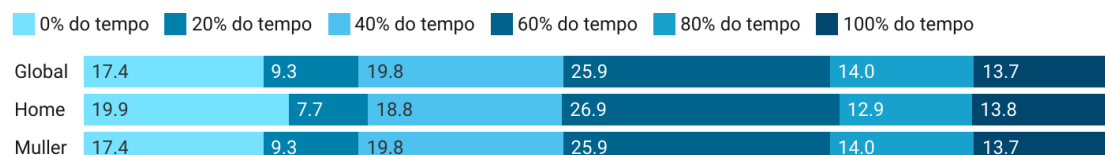

4.3 Frecuencia desexada de Teletraballo

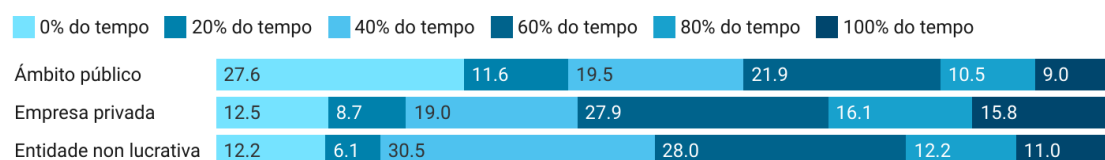
Case a metade (45,7%) preferiría teletraballar entre 2 e 3 días na semana (entre o 40-60% do tempo). A presencialidade total (17,4%) supera ao teletraballo total (13,7%).

Gráfica nº12: Tempo de teletraballo desexado a nivel global e por xénero

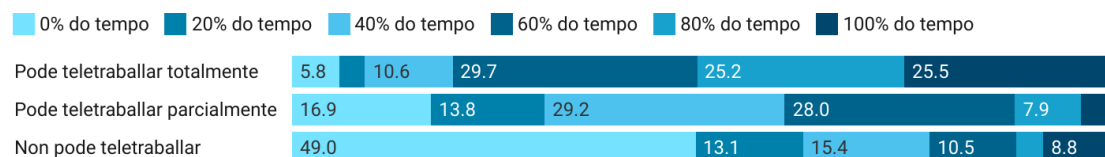
Rama de actividade: A porcentaxe de empregados públicos que descarta o teletraballo (27,6%) duplica á empresa privada e entidades non lucrativas.

Gráfica nº13: Tempo de teletraballo desexado segundo a rama de actividade

O 80,4% de persoas cuxo emprego permite teletraballar totalmente desexarían facelo a maior parte da semana.

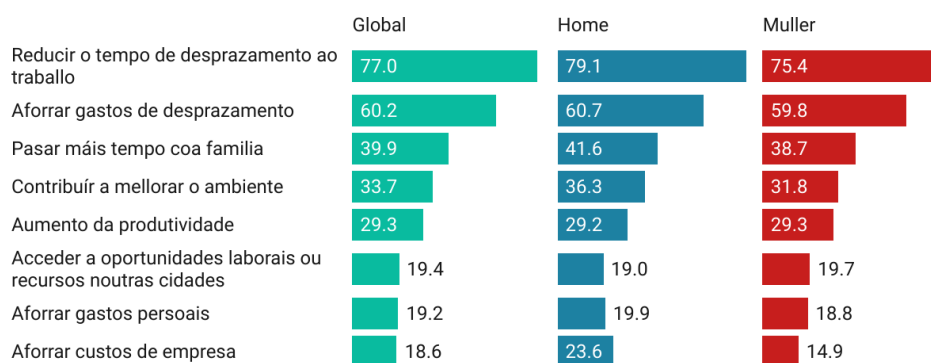
Gráfica nº14: Tempo de teletraballo desexado segundo a posibilidade de teletraballar

4.4 Vantaxes do Teletraballo

As principais vantaxes están ligadas aos desprazamentos laborais, superando a redución do tempo (77,0%) aos aforros (60,2%).

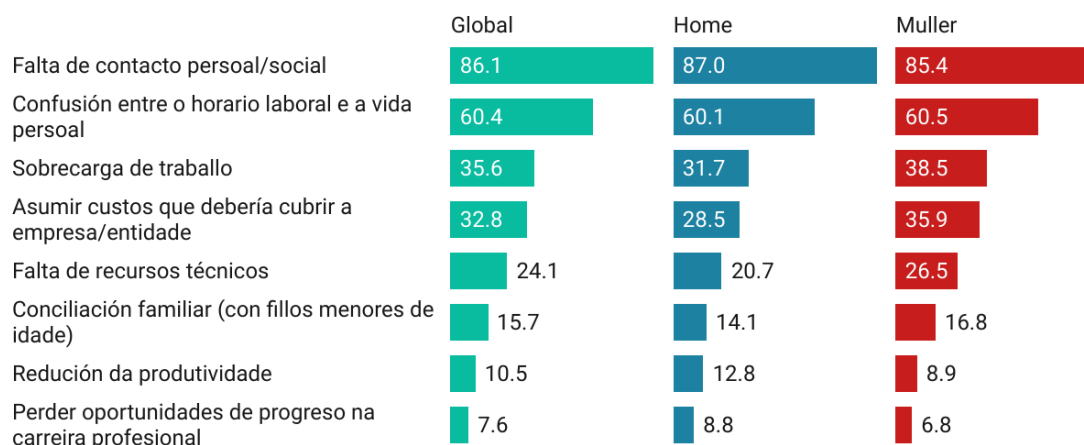
Gráfica nº15: Vantaxes do Teletraballo a nivel global e por xénero

4.5 Inconvenientes do Teletraballo

O principal inconveniente é o illamento social e factores ligados á desconexión dixital (confusión entre o horario laboral e a vida persoal e a sobrecarga de traballo).

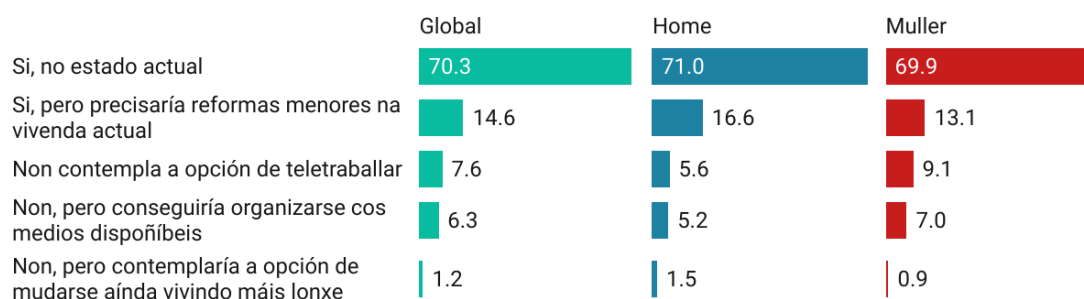
Gráfica nº16: Inconvenientes do Teletraballo a nivel global e por xénero

4.6 Condicións de habitabilidade para teletraballar

A maioría (84,9%) podería teletraballar nas condicións actuais da súa vivenda ou con reformas menores, mostrando mellor acondicionamento as vivendas dos homes (87,6%) que das mulleres (83,0%).

Gráfica nº17: Condicións da vivenda para teletraballar adecuadamente a nivel global e por xénero

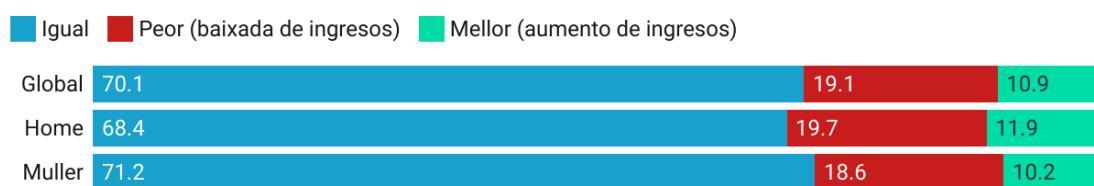
5. Percepción sobre o impacto da pandemia na economía

O estudo avalía o impacto da crise económica provocada pola pandemia na economía persoal e doméstica das persoas tituladas, ben como as súas expectativas de melloría no curto prazo.

5.1 Evolución da economía persoal

As persoas que viron diminuídos os seus ingresos persoais durante o ano 2020 (19,1%) superaron ás que aumentaron os seus ingresos (10,9%).

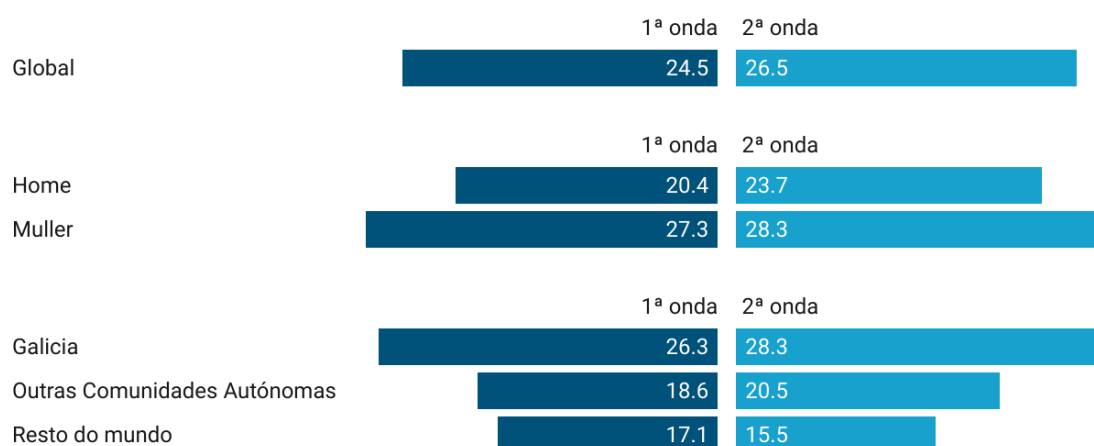
Gráfica nº18: Evolución da economía persoal a nivel global e por xénero

5.2 Evolución da economía doméstica

A pandemia provocou unha caída nos ingresos da economía doméstica do 26,5% das persoas tituladas, véndose afectadas máis mulleres (28,3%) que homes (23,7%).

Gráfica nº19: Comparativa do empeoramento da economía doméstica durante a primeira e segunda onda da pandemia

5.3 Expectativas sobre a melloría da economía doméstica no curto prazo

O 21,2% encara positivamente o futuro inmediato da súa economía, mostrándose os homes máis optimistas que as mulleres (26,4% contra 17,7%), ben como os emigrados no estranxeiro (34,5%) e noutras Comunidades Autónomas (25,5%).

Gráfica nº20: Comparativa das expectativas de melloría da economía doméstica no curto prazo durante a primeira e segunda onda da pandemia

